

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA W SZKOLE

**Procedura dla
Zespołu Szkół Specjalnych w Ścinawce Dolnej
Szkoła Podstawowa im. św. Zeli i Ludwika Martin w Ścinawce Dolnej
Szkoła Przysposabiająca do Pracy im. św. Zeli i Ludwika Martin w Ścinawce Dolnej**

*„Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu,
stwarzać mu warunki i bodźce, aby chciało być lepsze.
Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje! /J. Korczak/*

Podstawa prawna:

Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.), Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2016 poz. 1749), Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2016 poz. 1822), Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2017 poz. 459), Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. 2016, poz. 1137), Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 poz. 922), Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2017 poz. 682).

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, został stworzony niniejszy dokument. Celem Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest, zapewnienie uczniom Zespołu Szkół Specjalnych w Ścinawce Dolnej warunków do nauki oraz rozwoju w atmosferze poszanowania, akceptacji i bezpieczeństwa.

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników naszej szkoły jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra.

Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika szkoły wobec dziecka jakiegokolwiek przemocy.

PROBLEM KRZYWDZENIA DZIECKA W RODZINIE ORAZ ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”.

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. (definicja WHO).

Zawsze pierwszym obowiązkiem osoby, która dowiaduje się, że dziecko jest krzywdzone jest zatrzymanie krzywdzenia. Interwencja prawna w sytuacji krzywdzenia dziecka rozumiana jest jako powiadomienie odpowiednich instytucji: policji, prokuratury, sądu rodzinnego i nieletnich o przestępstwie lub zagrożeniu dobra dziecka, w celu podjęcia przez te instytucje działań w ramach swoich obowiązków służbowych. Działania te zapobiegną krzywdzeniu dziecka, spowodują wyciągnięcie odpowiedzialności w stosunku do sprawcy i wesprą dziecko i rodzinę w sytuacji kryzysu.

Rolę i zadania nauczycieli oraz szkolnych specjalistów w zakresie udzielania pomocy dziecku określa Ustawa o systemie oświaty, Ustawa Karta Nauczyciela, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, jak też Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Odpowiedzialność

nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz pracowników niebędących nauczycielami za pomoc dzieciom krzywdzonym wynika również z innych przepisów prawa, m.in. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego – art.162, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, art. 12, Kodeksu postępowania cywilnego – art. 572, Konwencji o Prawach Dziecka.

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” dyrektor, nauczyciel-wychowawca jako przedstawiciel oświaty – może wszcząć procedurę przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” i w ciągu 7 dni przekazać go przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadzić należy w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie wobec dziecka, jest któraś z tych osób, to działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby mu najbliższej i pełnoletniej. Formularz powinien być wypełniony podczas rozmowy z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie. Rozmowa taka może odbyć się w szkole lub w miejscu pobytu tej osoby.

CEL PROCEDURY - Przeciwdziałanie wszelkim aktom krzywdzenia dzieci.

ZAKRES PROCEDURY - Dokument reguluje zasady postępowania pracowników Zespołu Szkół Specjalnych w Ścinawce Dolnej (zwanych dalej pracownikami szkoły) w przypadku powzięcia informacji o działaniach krzywdzących dziecko.

DEFINICJA PRZEDMIOTU PROCEDURY - Wstępna identyfikacja i rozpoznanie występowania krzywdzenia dziecka. Sposoby postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka w rodzinie, w szkole.

KOGO DOTYCZY PROCEDURA? - Do przestrzegania procedury zobowiązani są pracownicy szkoły.

OBOWIĄZKI, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, UPOWAŻNIENIA - osób realizujących zadanie, które jest przedmiotem procedury.

Wyjaśnienie pojęć:

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 10 czerwca 2010 r., przemoc w rodzinie należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 (członków rodziny; przez określenie członek rodziny należy rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

RODZAJE PRZEMOCY:

PRZEMOC FIZYCZNA

Jest to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie np. popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp.

Objawy przemocy fizycznej:

siniaki, ślady po uderzeniach w różnych miejscach ciała, rany twarzy i głowy w różnych stanach gojenia się, ślady po oparzeniach, powtarzająca się opuchlizna, a także złamania, zwichnięcia, lęk przed rozebraniem się, lęk przed dotykiem drugiej osoby, strój nieadekwatny do pory roku oraz pogody, nadmierna apatia lub agresja, noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

PRZEMOC PSYCHICZNA

Jest to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby np.: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzenie, narzucanie własnych poglądów, ciągle krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie.

Objawy przemocy psychicznej: zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego), psychosomatyczne (bóle jelitowo– żołądkowe, bóle i zawroty głowy), moczenie i zanieczyszczanie się (zazwyczaj u dzieci), bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu, brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie, depresja, fobie, lęki, zachowanie destrukcyjne, kłopoty z kontrolą emocji, poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych, problemy w pracy lub szkole, zachowania agresywne w stosunku do innych osób, tendencja do uzależniania się od innych.

Przemoc seksualna

„Dziecko wykorzystane seksualnie można uznać każdą jednostką w wieku bezwzględnej ochrony (wiek ten określony jest przez prawo), jeżeli osoba dojrzała seksualnie, czy to przez świadome działanie czy to przez zaniedbywanie swoich społecznych obowiązków lub obowiązków wynikających ze specyficznej odpowiedzialności za dziecko dopuszcza do zaangażowania dziecka w jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest zaspokojenie osoby dorosłej.

W świetle istniejących aktów prawnych i wiedzy prawniczej przyjmuje się trzy klasy zachowań w zakresie form seksualnego wykorzystywania dzieci przez dorosłych. Wielu badaczy (Lew - Starowicz, 1992r., Pacewicz, 1992r., Lipowska - Teutsch, 1995r., Brągiel, 1996r., Durda, 1998r., Kmieciak - Baran, 1999r.,) podaje rejestr możliwych objawów i zachowań dziecka wiążących się z przemocą seksualną.

BEZPOŚREDNIE KONSEKWENCJE PRZEMOCY SEKSUALNEJ:

Somatyczne:

- infekcje dróg moczowo - płciowych bez podłoża organicznego,
- urazy zewnętrznych narządów płciowych: zacerwienienia, otarcia naskórka, bolesność,
- urazy około odbytowe i pochwy,
- ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych, upławy,
- infekcje jamy ustnej,
- urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną,
- infekcje przenoszone drogą płciową (np. weneryczne, grzybicze, HIV),
- niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy, wymiotów, nudności, nietrzymanie kału i moczu,
- spadek apetytu,
- trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem,
- przerwanie błony dziewiczej,
- ciąża.

Poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- zbytnia erotyzacja dziecka, znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych,
- prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników,
- zachowania masturbacyjne,
- erotyczne rysunki lub zabawy dziecka,
- zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne,
- zaburzenia przyjmowania pokarmu,
- u małych dzieci zachowania o charakterze regresywnym, takie jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie,
- izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek,
- lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci,
- zachowania agresywne i (lub) autodestrukcyjne (próby samobójcze, samobójstwa),
- nadpobudliwość ruchowa,
- poczucie winy, krzywdy,

Zaniedbanie

Niezaspekowanie podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych dziecka, odrzucenie emocjonalne, brak zainteresowania jego rozwojem, stanem zdrowia, higieną, właściwym odżywianiem i ubieraniem. Może dotyczyć osób starszych i niepełnosprawnych.

Objawy zaniedbania:

Częsta absencja w szkole lub przedszkolu, wagarowanie, brak przyborów szkolnych, ubiór nieadekwatny do pory roku, niedożywienie, zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna odzież, skóra, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, brak szczepień, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny), pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci), apatia, bierność.

ZASADY POSTĘPOWANIA SZKOŁY W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA W RODZINIE.

NAUCZYCIEL:

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy w rodzinie nauczyciel powinien sporządzić notatkę służbową i przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.

WYCHOWAWCA:

1. Przeprowadza rozmowę z uczniem: buduje relację opartą na zaufaniu, wyjaśnia że bicie dzieci to łamanie prawa i poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, np. lekarza lub pedagoga, psychologa szkolnego. Informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując dziecku bezpieczeństwo. Wychowawca ucznia nie komunikującego się werbalnie zgłasza sprawę do rozpatrzenia przez zespół wychowawczy.
2. Nawiązuje pilnie kontakt z rodzicami (jednym z rodziców) lub opiekunem prawnym, informuje o stanie dziecka np. konieczności przebadania dziecka przez lekarza oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec córki/syna.

3. Sporządza notatkę opisującą: wygląd dziecka, dolegliwości stan zdrowia, uzyskane informacje oraz podjęte przez siebie działania.
4. W dalszej pracy wychowawczej wspiera dziecko, zabiega o prawidłową integrację dziecka z zespołem klasowym, tworzy atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji.
5. Systematycznie współpracuje z rodzicami i nauczycielami uczącymi dziecko.

W PRZYPADKU STWIERDZENIA, ŻE PROBLEM KRZYWDZENIA NIE WYMAGA SIEGNIĘCIA PO ŚRODKI REPRESJI KARNEJ WOBEC RODZINY I IZOLOWANIA OD NIEJ DZIECKA I ŻE MOŻLIWA JEST WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI:

1. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych ucznia na zebranie zespołu wychowawczego.
2. W ramach pracy zespołu wychowawczego zawiera z rodzicami kontrakt o współpracy na rzecz poprawy sytuacji dziecka i rodziny.
3. Podejmuje działania wynikające z potrzeb dziecka i rodziny w kierunku:
 - wzmocnienia dziecka, udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej i traumatycznej poprzez zapewnienie mu pomocy na terenie szkoły,
 - wspierania rodziny poprzez kierowanie do instytucji oferujących np. poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, terapię dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych,
 - pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez zastosowanie procedur mediacyjnych bądź kierowanie do mediatorów,
 - zabezpieczenia socjalnego poprzez kierowanie do instytucji oferujących: poradnictwo i warsztaty w zakresie metod poszukiwania prac, zorganizowani pomocy finansowej, rzeczowej, ciepłego posiłku w szkole itp.
4. Upoważniony przez dyrektora szkoły wypełnia „Niebieską Kartę Część A” wszczynając tym samym procedurę „Niebieskiej Karty”.
5. Oddelegowany przez dyrektora szkoły bierze czynny udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, który stworzy zintegrowaną strategię pomocy, monitoruje sytuację dziecka i rodziny.
6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę wychowawca upoważniony przez dyrektora szkoły składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONEL PLACÓWKI – DZIECKO

Kodeks postępowania z dzieckiem

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
2. Pomoc dzieciom uwzględnia umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności.
3. Nauczyciele organizują zajęcia zapewniające dzieciom wszechstronny rozwój.
4. Zadania dostosowywane są do potrzeb i możliwości dzieci.
5. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności.
6. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażania emocji w sposób nie krzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania.
7. Dzieci zostają zapoznane z zasadami regulującymi funkcjonowanie grupy uwzględniającymi prawa dziecka.

8. Pozytywne zachowania dzieci wzmacniane są poprzez nagradzanie: słowne (pochwała indywidualna, pochwała w obecności dzieci), nagroda rzeczowa, pochwała przekazana rodzicowi.
9. W każdej sytuacji dziecko jest informowane o konsekwencji zachowania.
10. **Niedopuszczalne są zachowania:** cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie), zmuszanie, negowanie uczuć.
11. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem ustalane są z rodzicami, opiekunem prawnym z poszanowaniem zdania obu stron.
12. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa każdy pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości, im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich dyrektora placówki.
13. Dyrektor szkoły monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
14. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się następującymi zasadami - „osoba dorosła szanuje dziecko”:
 - osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby dziecka,
 - osoba dorosła zwraca się do dziecka językiem zrozumiałym,
 - osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka,
 - osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje dziecka,
 - osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec dziecka (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej...).
15. **W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły w celu przerwania zachowań ucznia, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uczniów. Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną uczniów.**

W SYTUACJI, GDY DZIECKO JEST KRZYWDZONE, DYSKRYMINOWANE NA TERENIE SZKOŁY PRZEZ PRACOWNIKA LUB INNĄ OSOBĘ DOROSŁĄ

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji. Przeprowadza rozmowę ze sprawcą, a także informuje o zajściu dyrektora szkoły oraz pedagoga lub psychologa szkoły, którzy przeprowadzają z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunem prawnym rozmowę.
2. Każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia przez pracownika szkoły ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa szkolnego, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o przeprowadzony z nim wywiad oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
3. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
4. Dyrektor szkoły oraz pedagog/psycholog szkolny wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
5. Dyrektor Szkoły przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem i dzieckiem oraz jego rodzicami/opiekunem prawnym. Zapisuje, wraz z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania. Ustala plan pomocy dziecku.
6. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz w/w wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję, lub prokuraturę.
7. Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu dyrektor podejmuje działania wynikające z Kodeksu Pracy.

8. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
9. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

W SYTUACJI, GDY DZIECKO JEST KRZYWDZONE PRZEZ RODZICA, OPIEKUNA PRAWNEGO LUB INNĄ OSOBĘ DOROSŁĄ

1. W przypadku zgłoszenia przez dziecko lub osobę dorosłą, sprawy krzywdzenia dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą, po wstępnym potwierdzeniu jej, informowany jest o tym fakcie pedagog/psycholog szkolny, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o przeprowadzone wywiady z osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
2. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. W sytuacji gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest dyrektor szkoły.
4. Dyrektor szkoły oraz pedagog/psycholog szkolny wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
5. Psycholog lub pedagog uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty. Wypełniają formularz NK-A i wysyłają do zespołu interdyscyplinarnego.
6. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
7. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

W SYTUACJI, GDY DZIECKO JEST WYKORZYSTYWANE SEKSUALNIE DOŚWIADCZA ZNECANIA SIĘ FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO PRZEZ RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO LUB INNĄ OSOBĘ DOROSŁĄ

1. W przypadku podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka, znęcania się fizycznego i psychicznego przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą pracownik szkoły ma obowiązek poinformowania o tym fakcie wychowawcę klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. W przypadkach skomplikowanych, w tym dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, zgłoszonym przez dziecko, pracownika szkoły lub rodzica/opiekuna prawnego, dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny.
4. Zespół sporządza plan pomocy dziecku w oparciu o uzyskane informacje od członków zespołu i przedstawia go dyrektorowi szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia odpowiednie organy o zaistniałej formie krzywdzenia dziecka. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa Dyrektor składa zawiadomienia na policję lub do prokuratury. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej, psychicznej wobec dziecka dyrektor wdraża procedurę założenia Niebieskiej Karty(NK-A).
6. Działania zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
7. Zespół interwencyjny może w realizacji planu może zwrócić się po pomoc do sądu, pomocy społecznej lub innych służb.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

1. Dane osobowe dziecka w szkole podlegają ochronie na ogólnie przyjętych zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Utrwalanie wizerunku dziecka na terenie szkoły (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka itp.) możliwe jest po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/prawnych opiekunów.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

EDUKACJA DZIECI I RODZICÓW W ZAKRESIE PRAW DZIECKA ORAZ OCHRONY PRZED ZAGROŻENIEM PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM

1. W każdej klasie odbywają się zajęcia prowadzone przez wychowawców klas i wpisane w roczny plan pracy wychowawczej na temat:
 - praw dziecka,
 - ochrony przed przemocą
 - przemocy rówieśniczej,
 - zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
2. W każdej klasie dzieci są informowane przez wychowawcę do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia, wykorzystywania lub dyskryminowania.
3. Informacje dla rodziców, opiekunów prawnych dotyczące ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz zapewnieniem im bezpieczeństwa są przekazywane bezpośrednio drogą sms lub w wiadomościach listownych wysyłane rodzicom, opiekunom prawnym.
4. Rokrocznie rodzice, opiekunowie prawni zapoznawani są zasadami obowiązującymi w szkole dotyczącymi ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnieniem im bezpieczeństwa.
5. W biurze szkolny znajduje się specjalnie wyodrębniona półka z materiałami informacyjnymi dla dzieci dotyczącymi instytucji, w których mogą szukać pomocy oraz telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży.

MONITORING STOSOWANIA POLITYKI OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem” i powierza jej nadzór nad jej realizacją oraz prowadzenia rejestru spraw dotyczących krzywdzenia.

W niniejszym etapie realizacji Programu Chronimy dzieci są nauczyciele; **Pani Monika Wdowiak, psycholog- pani Dorota Białoń, pedagog s. Mariola Krupa.**

2. Szkoła oferuje rodzicom edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
3. Dyrektor szkoły wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i podaje je do publicznej wiadomości.

W PRZYPADKU ZDIAGNOZOWANIA BEZPOŚREDNIEGO ZAGROŻENIA ZDROWA LUB ŻYCIA DZIECKA:

1. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego wychowawca powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Równolegle powiadamia pracownika socjalnego w rejonie.
2. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI FIZYCZNEJ UCZNIA

1. Środków przymusu bezpośredniego można użyć w stosunku do ucznia, który:
 - zagraża życiu lub zdrowiu własnemu lub innej osoby,
 - zagraża bezpieczeństwu powszechnemu,
 - w sposób gwałtowny niszczy lub uszkadza przedmioty znajdujące się w jego otoczeniu.
2. Przymus bezpośredni polega na doraźnym, krótkotrwałym:
 - przytrzymaniu ucznia,
 - unieruchomieniu ucznia,
 - izolacji ucznia w obecności innego pracownika szkoły.
3. Przed zastosowaniem przymusu bezpośredniego nauczyciel uprzedza o tym ucznia, stosowanie środków przymusu bezpośredniego nie może zmierzać do poniżenia lub upokorzenia ucznia.
4. Przy wyborze środka przymusu bezpośredniego należy wybrać środek możliwie dla ucznia najmniej uciążliwy, a przy stosowaniu przymusu należy zachować szczególną ostrożność i dbałość o dobro ucznia.
5. Bezpośrednio po zastosowaniu przymusu bezpośredniego nauczyciel powiadamia o tym pedagoga oraz rodziców/opiekunów ucznia.
6. Pedagog szkolny prowadzi rejestr przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego.

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Procedura - „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”, wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Procedura - „Postępowania w przypadku agresji fizycznej”, wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
3. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników szkoły, poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz zamieszczenie na stronie BIP szkoły.

DOKUMENT SKŁADA SIE

1. **Procedura** - „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”
2. **Procedura** - „Postępowania w przypadku agresji fizycznej”

3. **Załącznik 1** - Wzór „Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa”
4. **Załącznik 2** - Wzór „Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny”

Ścinawka Dolna 13.10.2022r.

Wzór - zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

.....
(miejscowość, data)

Imię i nazwisko osoby
lub nazwa instytucji zgłaszającej
Adres, pieczęć instytucji

Do:
(dane jednostki Policji lub prokuratury)

**ZAWIADOMIENIE
o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka**

Zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa przez (dane sprawcy, adres)
wobec dziecka (dane dziecka, adres, dane opiekuna, inne dane np. telefon do opiekunów).

Uzasadnienie

[należy tu zwięźle opisać stan faktyczny, źródło informacji o przestępstwie oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń]

.....
(podpis osoby zgłaszającej/osoby
reprezentującej instytucję)

Załączniki:
(należy wymienić tutaj dokumenty, jeśli odnosiliśmy się do nich w uzasadnieniu)

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

(miejscowość), dnia

Sąd Rejonowy

w

Wydział Rodzinny i Nieletnich¹

L.Dz.....

Wnioskodawca:

Imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul.....

.....

(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia²) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

¹Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

²Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić oczekiwania Państwa względem Sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.)

Przykładowe uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka.....

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego (*imię, nazwisko dziecka*) jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma. (dotyczy wniosku wysłanego przez instytucję)

.....

podpis pracownika

podpis specjalisty ds. pomocy dzieciom krzywdzonym/koordynatora

- Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka
- Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.